

Ciekawostki geologiczne

Rezerwat Kadzielnia w Kielcach

Kadzielnia to charakterystyczne dla krajobrazu Kielc wzniesienie o wysokości 295 m n.p.m., usytuowane w południowej części miasta. Na zboczach góry występowały rośliny, które służyły do wyrobu kadzideł – stąd nazwa. Od XVIII wieku wydobywano tu wapień dla celów budowlanych i przemysłu cukrowniczego. Po zaprzestaniu produkcji w 1962 roku teren zagospodarowano tworząc sieć alejek spacerowych i punkty widokowe. W wyrobisku powstał amfiteatr na 5000 miejsc oddany do użytku w 1971 roku w czasie obchodów IX Wieków Kielc. Tworzące Kadzielnię wapienie zawierają wiele skamieniałości koralu ramienionogów, głowonogów i ryb pancernych. Występuje tu kras kopalny i zjawiska krasowe w postaci schronisk, lejów i jaskiń, których jest tu 26. W Skalce Geologów, która jest objęta ochroną rezerwatową jest ich 16.

Geopark Kielce

ul. Szymanowskiego 6, 25-361 Kielce, tel. 041 367 66 54, www.geopark-kielce.pl

Rezerwat Skalki Piekło pod Nieklaniem

Rezerwat jest fragmentem boru mieszanego z dominantą sosny w wieku ok. 200 lat. Wśród drzewostanu występują zwietrzałe skały piaskowcowe o osobliwych kształtach: grzybów, kominów, kazalnicy. Skałki te ciągną się na długości około 1 kilometra. Wysokość skał dochodzi do 8 metrów. Te przedziwne kształty skały uzyskały na skutek wietrzenia i działalności wiatru, sprawiły to także warstwy kamienia o niejednolitym charakterze. W szczelinach skalnych występuje bardzo rzadka paproć - zanokcica północna, roślina relikтовая schyłku epoki lodowcowej. Z bardziej popularnych roślin występują storczyki i widłaki. W okolicy znajduje się wywierzysko o nazwie Biały Stok będący początkiem rzeki Kamiennej.

Aby dojechać do rezerwatu, należy skręcić w miejscowości Odrowąż, z drogi nr 42 w kierunku północnym. Za miejscowością Nieklan Wielki, w przysiółku Kałuża znajduje się niewielki parking, z którego do rezerwatu trzeba dojść ok. 1,5 km.

Rezerwat Jaskinia Raj

Jaskinia Raj odkryta została we wrześniu 1964 roku przez uczniów Technikum Geologicznego z Krakowa. Wspaniała szata naciekowa, którą tworzą stalaktyty, stalagmity, kolumny i draperie stawia ją w rzędzie najpiękniejszych jaskiń Polski. Na podstawie badań naukowych stwierdzono, że przed 40 tysiącami lat jaskinię zamieszkiwał człowiek neandertalski. Całkowita długość zbadanych korytarzy wynosi 240 metrów, a dla ruchu turystycznego udostępnionych jest trasa 150 metrów. Zwiedzający poruszają się specjalnie wykonanym w dnie jaskini chodnikiem przechodząc kolejno przez następujące pomieszczenia: Komora Wstępna, Komora Złomisk, Sala Kolumnowa, Sala Stalaktytowa i Sala Wysoka. Jaskinia powstała w silnie skrasowiwałych wapieniach dewońskich.

W dnie jaskini występują misy naciekowe, w których spotkać można pizoidy, czyli perły jaskiniowe.

Jaskinia Raj

26-060 Chęciny, tel. 041 346 55 18, www.jaskiniaraj.pl

Rezerwat Skorocice

Rezerwat zajmuje wąwóz skalny zbudowany ze skał gipsowych. Posiada on około 850 metrów długości i średnio około 80 metrów szerokości. Wysokość ścian ma około 8-13 metrów, niektóre mają formę urwisk, w których widoczne są kryształy gipsu. Na terenie rezerwatu znajduje się 35 jaskiń i schronisk. Najdłuższa z nich Jaskinia Skorocicka ma 352 metry długości. Występują tu także inne formy krasowe: maczugi, mosty i zapadliska. Przez całą długość wąwozu płynie rzeczka Maskalisa płynąca częściowo pod powierzchnią ziemi. Zbocza i dno doliny pokrywa bujna roślinność. Pierwszy zakwita młék wiosenny, potem inne rzadkie rośliny, jak: ostnica włosowata, ostrołódka kosmata. Osobliwością tego rezerwatu są duże pająki mające przydomek „ptaszniki” i piewiki - cykady.

Rezerwat znajduje się w miejscowości Skorocice. Jadąc drogą nr 766 Busko-Zdrój - Wiślica, należy skręcić w miejscowości Łatanice.

Rezerwat Góry Pieprzowe w Sandomierzu

Góry Pieprzowe stanowią wschodni kraniec Gór Świętokrzyskich. Rozciągają się na przestrzeni około 1 kilometra wzdłuż doliny Wisły w pobliżu Sandomierza. Zbudowane z łupków kambryjskich barwą przypominającą pieprz – stąd nazwa. Góry Pieprzowe to rezerwat przyrody w którym chroni się wiele rzadkich i ciekawych roślin. Między innymi rośnie tu wisienka karłowata, przetacznik siwy, jest tu także jedyne w Polsce stanowisko krwawnika szczynolistnego. Góry Pieprzowe są największym skupiskiem dziko rosnących róż w Polsce, na 25 gatunków, 12 rośnie właśnie tutaj. Poznać ten rezerwat można najlepiej wędrując szlakiem pieszym koloru czerwonego.

Oddział PTTK

Rynek 12, 27-600 Sandomierz, tel. 015 832 23 05
www.pttk-sandomierz.pl

Gołoborza

Charakterystyczną cechą krajobrazu Gór Świętokrzyskich są rumowiska skalne, zwane gołoborzami, występujące na północnych stokach Łysogór i Pasma Jeleniowskiego. Powstały one w procesie mechanicznego wietrzenia skał w zimnym klimacie epoki lodowej. Największe gołoborze znajduje się na północnym stoku Łysej Góry, nosi imię przyrodnika, Romana Kobendzy, który pierwszy opracował roślinność gołoborzy łysogórskich. Można je oglądać ze specjalnej platformy widokowej, z której także rozpościera się szeroka panorama. Mniejszych rozmiarów gołoborze znajduje się w pobliżu wierzchołka Łysicy przy czerwonym szlaku turystycznym.

Świętokrzyski Park Narodowy

ul. Suchedniowska 4, 26-010 Bodzentyn
tel. 041 311 51 06
www.swietokrzyskipn.org.pl

Centrum Informacji Turystycznej

25-033 Kielce, ul. Ściegiennego 2, tel. 041 348 00 60

informacja@swietokrzyskie.travel

www.swietokrzyskie.travel

Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego

25-526 Kielce, Al. IX Wieków Kielce 3

tel. 041 342 15 49, fax 041 344 52 65

www.sejmik.kielce.pl